

**Munkfors
kommun**
MUNKFORS | RANSÅTER

KULTURPLAN 2026-2029

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	3
Nationella kulturpolitiska mål	4
Munkfors kommuns vision och övergripande mål	4
Barnkonventionen	4
Kulturplan 2026-2029	5
Inkluderande kultur	5
Funktionsvariation	5
Mångfald	5
Könsneutral	6
Kultur för barn och unga	6
Eget skapande-prova på många olika typer av skapande	6
Arenor för konstnärlig kreativitet	6
Offentliga miljöer	7
Tillgänglig konst i det offentliga rummet	7
Utveckling av Laxholmens område-Bruksparken	7
Miljöer för kreativt skapande	7
Samverkan med civilsamhället	8
Föreningar och studieförbund, viktiga aktörer i kommunens totala kulturutbud	8
Möjliggöra för civilsamhället att bidra till ett rikt kulturutbud	8
Ökad dialog med civilsamhället	8
Kultur- livskraft för ett hållbart och attraktivt samhälle	8
Hållbart kulturutbud som medverkar till livskvalitet och god hälsa	8
Kulturutbudet bidrar till besöksnäringen	9

INLEDNING

Munkfors kommuns kulturplan utgår från de nationella kulturpolitiska målen, kommunens externa politiska mål som fastställs varje år av. Värmlands aktuella kulturplan, Munkfors kommuns biblioteksplan samt Barnkonventionen, svensk lag från 1 januari 2020, är viktiga dokument som vägledande i arbetet med kommunens kulturplan.

Kulturplanens mål är översiktliga och långsiktiga (2026-2029) och belyser samverkan med andra verksamheter och enheter i kommunen, liksom vikten av ett nära samarbete med civilsamhället.

Kulturplanen fastställd av: Kommunfullmäktige

Fastställt datum: 250930

Dokumentet gäller till och med: 291231

Dokumentet gäller för: Kulturverksamheten, övriga involverade verksamheter inom kultur

Dokumentansvarig: Birgitta Svensson

Diarienummer: KS/2025:1483

Nationella kulturpolitiska mål

De nationella kulturpolitiska målen beslutades av riksdagen 2009. Målen ska styra den statliga kulturpolitiken och fungera som en vägledning för kulturpolitiken i regioner och kommuner.

Kulturen ska vara en obunden, dynamisk och utmanande kraft med yttrandefrihet som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling.

För att uppnå målen ska kulturpolitiken:

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan
- särskilt uppmärksamma barns rätt till kultur

Munkfors kommuns vision och övergripande mål

Munkfors kommuns Vision 2030- Kommunen som förenar ligger till grund för kommunens strategier och målarbete. Visionen vilar på fyra värdeområden som är extra viktiga för Munkfors kommuns utveckling: livskvalitet, bäst på att vara små, tillgänglighet och Munkforsandan.

I det politiska målet "God hälsa och välbefinnande" ingår att alla kommunens verksamheter, varje år ska genomföra minst en aktivitet som främjar hälsa och välbefinnande- för både personal och invånare. Där kan kulturaktivitet vara en del.

Munkfors kommuns biblioteksplan

Enligt Bibliotekslagen (2013:801) ska varje enskild kommun anta en biblioteksplan för sin verksamhet inom biblioteksområdet (2019:961). Munkfors kommuns biblioteksplan har gällt 2021-2024. En ny biblioteksplan kommer antas i närtid. Den kommer liksom tidigare att ta hänsyn till målsättningarna i Region Värmlands biblioteksplan och Munkfors kommuns Vision-Kommunen som förenar, samt de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Barnkonventionen

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barns rättigheter trädde i kraft 2020, Barnkonventionen. Lagen utgår från barnens perspektiv och rättigheter och ska vara vägledande för alla offentliga beslut.

KULTURPLAN 2026-2029

Kulturplanen är indelad i fem utvecklingsområden

- Inkluderande kultur
- Kultur för, av och med barn och unga
- Kultur i offentliga miljöer
- Samverkan med civilsamhället
- Kultur- livskvalitet och god hälsa

Inkluderande kultur

En mötesplats är en trygg plats med yttrandefrihet som grund och som är öppen för mångfald av berättelser och perspektiv. Det kan vara en fysisk plats, ett årligt arrangemang eller i ett möte med i den digitala världen. För att känna sig välkommen i kommunen behöver det finnas platser för dessa utvecklande möten oavsett kön, ålder, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, trosuppfattning, politisk åsikt eller social klass. Möten kan samla människor kring ett konstnärligt uttryck, en gemensam kulturaktivitet eller för samtal om våra kulturarv.

Funktionsnedsättning

Nedsatt funktion hos personer i alla åldrar ska inte vara ett hinder för att kunna konsumera, delta eller vara aktiv i kulturlivet.

MÅL

- * Tillgängliggöra kulturlivet för personer med funktionsnedsättning genom exempelvis lokaler, kommunikation och information. För att göra kulturutbudet än mer tillgängligt ska vi arbeta för ett större digitalt utbud.

Mångfald

Befolkningens bakgrund med olika nationaliteter och olika kulturell bakgrund, ska även synas i kulturutbudet i kommunen.

MÅL

- * Uppmärksamma den kulturella mångfalden genom att bland annat ge utrymme i konsten vid Laxholmen kulturhus och vid arrangemang

Könsneutral

Kulturlivet ska främja kulturaktiviteter och uttryck som utmanar könsstereotyper och normer kring sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck.

MÅL

- * Arbeta medvetet med könsneutrala aktiviteter för barn och unga.

Kultur för och av barn och unga

Kulturskapande kan fungera som en ventil för känslor och åsikter. Med hjälp av kulturen uppmuntrar vi barn och unga att bli demokratiska aktiva medborgare. I kommunens arbete med kultur är det viktigt att kulturyttringarna är för, av och med barn och unga. Vårt uppdrag är att möjliggöra, förmedla och inspirera.

Eget skapande- prova på många olika typer av skapande

Alla barn och unga har rätt till att själva delta i kulturlivet genom att prova på och utöva olika former av skapande. Genom kulturen får barn utlopp för sin fantasi och kreativitet, vilket bidrar till en positiv och livsbejakande utveckling.

MÅL

- * Stärka, bredda och möjliggöra olika kulturella uttryck.
- * Stärka samverkan inom verksamheterna för att tillvarata kompetens och möta barn och unga i olika sammanhang.
- * Tillgängliggöra lokaler för eget kulturellt skapande som är anpassade utifrån barn och ungas behov.

Arenor för konstnärlig kreativitet

Konsten behövs överallt, som ett tryggt och gemensamt rum för barn och unga, att tänka och fantasera fritt i och som en kraft att motverka inskränkthet och exkludering. Förutom de kulturella arenorna har skolan en viktig roll som arena för skapande.

MÅL

- * Utveckla möjligheten för barn och unga att delta i utställningar, scenframträdanden och workshops
- Fortsätta jobba med Skapande skola och Kulturskjuts.

Möjlighet att möta professionell konst och kultur

Möjlighet att möta en professionell konstnär, liksom ta del av en teaterföreställning, en konsert eller en bioföreställning, ger barn och unga möjlighet till kommunikation om sina intryck och en känsla av gemensam upplevelse. För- och grundskolan är en viktig tid för barn och ungas möten med olika kulturuttryck. Ett samarbete mellan verksamheterna skapar förutsättningar att nå många barn och unga.

MÅL

- * Skapande skola och Kulturskjuts ska vara givna inslag i kommunens kultursatsningar för att synliggöra fler och olika former av kulturella uttryck.
- * Genom ett införande av kulturgaranti i Munkfors kommun innebär det att alla barn, från förskola till årskurs 9, garanteras minst en professionell kulturupplevelse per läsår under skoltid. Kulturgarantin skulle omfatta konstformerna musik, film, teater, dans, konst, litteratur och det lokala kulturarvet. Målet med en kulturgaranti är att ge barn och unga både kulturupplevelser och eget skapande. Utbudet tas fram i samarbete med kulturansvarig och kommunens förskolor och skolor.

Offentliga miljöer

Konst i den offentliga miljön t ex på torg, i parker, i samlingssalar och på skolgårdar, ger kommuninvånaren möjlighet att ta del av konstnärlig gestaltning, utan att ställa krav eller förkunskaper inom konstområdet. Offentlig konst ska tillgängliggöras för alla, även för personer med funktionsnedsättning.

Tillgänglig konst och kultur i det offentliga rummet

Konsten i det offentliga rummet kan vara platsspecifik, gjord för just den platsen eller ett konstverk som har placerats i en miljö som man vill försköna, väcka intresse för eller sätta fokus på. Munkfors kommun är en plats där offentlig konst blir en del av den naturliga miljön.

MÅL

- * Införa 1 % regeln i kommunen.
1 %-regeln är en ekonomisk princip för investeringar som innebär att en procent av budgeten vid ny-, om- och tillbyggnationer av fastigheter, infrastruktur och offentliga miljöer investeras i byggnadsanknuten konstnärlig gestaltning.
- * Ska ingå som en naturlig del i kommunens framtida platsutveckling och centrumutveckling

Utveckling av Laxholmen kulturhus och dess omgivning

Laxholmen kulturhus i Munkfors har sedan 2005 varit en konsthall. Efter att Lars Lerin, som fanns med sin konst i lokalerna flyttade efter sommarsäsongen 2011, har kommunen fortsatt satsa på Laxholmen som konsthall för utställare och kommit att bli en av Värmlands största utställningshallar.

MÅL

- * Fortsätta utvecklingen av konsthallen med konstupställningar varje sommar samt utnyttja potentialen av miljön på utsidan och området och skapa en trivsammare spännande miljö

Miljöer för kreativt skapande

Att använda parker, kulturmiljöer och offentliga rum som mötesplatser där kreativiteten kan få utrymme, i projekt eller i fasta installationer.

MÅL

- * Lokalisering av lämpliga platser ses över och ingår i kommunens platsutveckling. Samverkan med lokalsamhället, föreningar och företag som också kan medverka, exempelvis i att försköna platser med hjälp av fler Artscape-väggar i kommunen.

Offentlig gestaltning

Ett mål i kulturplanen är att kommunen beslutar att anta 1 % regeln vid om- och nybyggnation, vilket skulle generera en summa för offentlig gestaltning som används genom att ett rutindokument tas fram.

MÅL

- * Om 1 % regeln antas, att rutinerna för offentlig gestaltning efterföljs och tillgodoser behov av offentlig gestaltning i olika delar av kommunen.

Samverkan med civilsamhället

Kulturföreningar, företag och hembygdsföreningen i Ransäter liksom studieförbunden är viktiga aktörer i kommunens totala kulturutbud.

Möjliggöra för civilsamhället att bidra till ett rikt kulturutbud

Civilsamhällets engagemang och ideella arbete är en förutsättning för ett rikt kulturutbud i kommunen.

MÅL

- * Stötta civilsamhällets utmaningar för att möjliggöra nya och förändrade strukturer för ett framtida kulturutbud.
- * Genomföra en översyn av bidragssystemet till civilsamhället
- * Upprätthålla och hålla föreningsregistret aktuellt

Kultur- livskraft för ett hållbart och attraktivt samhälle

Kulturskapande och kulturdeltagande har en viktig roll för social hållbarhet och invånarnas välmående. Kulturen ska vara fri och oberoende och ta tillvara konst- och kulturutövarnas kreativa kraft.

Hållbart kulturutbud som medverkar till livskvalitet och god hälsa.

Den lokala kulturen ska synliggöras och det lokala kulturarvet ska bevara och användas av invånarna och besökare. Kulturutbudet ska vara rikt och mångfacetterat samt våga vara ifrågasättande och bidra till levande samtal.

MÅL

- * Utställningar, föreläsningar och projekt ska fortsätta att erbjuda olika kulturyttringar.
- * Öka och stärka intresset för samtida konst bl a genom utställningar på Laxholmen kulturhus och vid inköp av kommunens konst.
- * Använda digital teknik, berättande och intervjuer för att synliggöra och bevara kultur och kulturmiljöer genom olika former av storytelling.

Kulturutbudet bidrar till besöksnäringen

Kulturutbudet bidrar till att locka besökare till kommunen. Ransäters hembygdsgård, Gamla bruket, Erlandergården, Geijersgården, Fridolf Rhudin, Laxholmen kulturhus för att nämna några är viktiga besöksmål som har stor betydelse för Munkfors-Ransäter som besöksort.

MÅL

- * Stötta de kulturella besöksmålen och ge möjlighet för deras utveckling genom att samverka, nätverka och föra dialog.
- * I Munkfors arbete med platsutveckling ska deras värde tillvaratas och marknadsföras.
- * Samverka kring guidningar och olika slags arrangemang och event.

Kulturplanen ska ligga till grund för kommunens kulturella och politiska beslut. Kultur är idag en av de faktorer som påverkar tillväxten i en kommun. Kvaliteten och omfattningen på det lokala kulturlivet och kulturutbudet faller ofta det slutgiltiga avgörandet huruvida ett företag etablerar sig eller inte. På samma sätt påverkas familjers val av bostadsort och turisters val av besöksmål.

Kulturplanen revideras vid behov och senast 2029.

